

Tussentijdse evaluatie Raadsakkoord 2022-2026

Inleiding

Lisse heeft voor het eerst een Raadsakkoord gesloten. Nooit eerder is deze manier van samenwerken omarmd en opgepakt. Doel is om samen met Lissese inwoners, ondernemers en organisaties, maatschappelijke opgaven te realiseren en verder te bouwen aan de toekomst van ons mooie dorp.

De gemeente is de afgelopen periode veelvuldig 'naar buiten gegaan' om het gesprek met de Lissese samenleving te voeren en verbinding te maken. Hier is op verschillende manieren invulling aangegeven. Zo heeft het college werkbezoeken afgelegd, zijn er verenigingstafels georganiseerd en zijn verschillende trajecten met behulp van het BOB-model (Beeldvormend-Oordeelsvormend-Besluitvormend) uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn het accommodatiebeleid en de Centrumaanpak Lisse. Deze tussentijdse evaluatie bestaat uit twee delen. In deel 1 geeft het college een stand van zaken van de bestuursopdrachten. In deel 2 kijken de raadsfracties terug op de voornemens van de raad: meer naar buiten, minder binnen vergaderen, minder tijd besteden aan de samenwerkingsagenda en meer focus op het debat en de dialoog rond de ontwikkelopgaven.

Raadsakkoord

Met elkaar zijn we gekomen tot een ambitieus raadsakkoord met 63 bestuursopdrachten. Het raadsakkoord bestaat uit de samenwerkingsagenda en de ontwikkelagenda. In de samenwerkingsagenda staan onderwerpen die vaak al worden uitgevoerd en waarvan de partijen het eens zijn met de beleidskaders. Denk daarbij aan het Woonprogramma, de Omgevingsvisie, de Mobiliteitsvisie, de Maatschappelijke Agenda, de notitie Toekomstbestendig begroten, de Regionale en Lokale Energiestrategie en de Transitievisie warmte.

Er zijn ook onderwerpen waarover de partijen het op voorhand niet eens zijn. Op deze onderwerpen is het college gevraagd voorstellen voor te bereiden met verschillende scenario's of keuzemogelijkheden op basis waarvan de raad een keuze kan maken over de te volgen koers.

De helft van deze raadsperiode ligt achter ons. We hebben al veel van het ambitieuze raadsakkoord gerealiseerd. Aan verschillende opdrachten wordt nog gewerkt. De resultaten van deze evaluatie geven ons inzicht in waar we staan en waar aanpassingen nodig zijn. Omdat Lisse, net als veel andere gemeenten, moet bezuinigen gaan we in gesprek met de raad om te kijken welke opdrachten die nog niet zijn opgepakt prioriteit hebben. Zo zorgen we ervoor dat we op de goede weg blijven om onze doelen voor 2026 te bereiken.

In alle bestuursopdrachten is het uitgangspunt dat we het met elkaar doen. Afhankelijk van de opdracht werken we samen als raad en college. Maar ook met inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. En juist die samenwerking, het delen van dilemma's en gedeelde verantwoordelijkheid zorgt voor betere voorstellen en uiteindelijk beter beleid. Een aantal bestuursopdrachten uit de tussentijdse evaluatie lichten we verder toe:

Plustaak participatie

De inzet vanuit de plustaak draagt bij aan bewuster participeren met de samenleving. Vanuit de plustaak is geëxperimenteerd met nieuwe en soms verregaande vormen van participatie samen met de samenleving en de raad. Ook is ingezet op het betrekken van moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals jongeren/jeugd of het zogenaamde stille midden.

Daarbij is handelingsperspectief gecreëerd voor- en met de raad over hoe contact met inwoners te maken en het gebruik van de inbreng in de besluitvorming. Concrete projecten met expliciete aandacht voor nieuwe vormen van participatie zijn Ruishornlaan 21, de wandelroute op de dijk rondom de poelpolder en de mogelijke plaatsing van windmolens.

Alle ervaringen en resultaten zijn verwerkt tot een participatiepalet en de vormen en middelen hebben een plek gekregen in de participatie-toolbox. Buiten de plustaak om is het Beleidskader participatie vastgesteld.

Centrumaanpak

Samen met adviesbureau DTNP hebben centrumondernemers, vastgoedeigenaren, inwoners en de gemeente aan een toekomstbeeld voor het centrum gewerkt. Tijdens verschillende bijeenkomsten is met elkaar besproken hoe het centrum van Lisse toekomstbestendig en aantrekkelijk blijft. Op basis van een analyse en visie is een uitvoeringsprogramma opgesteld. In gezamenlijkheid - met inwoners, ondernemers en vastgoedeigenaren - voeren we de projecten in het uitvoeringsprogramma de komende jaren uit. De projecten variëren van het uitleggen van 'de groene loper' (aantrekkelijke looproute in het centrum) tot het autoluw maken van het centrum en herontwikkeling-trajecten. In december 2024 vindt een informatieve (beeldvormende) sessie plaats met de raad, begin 2025 wordt de centrumaanpak voorgelegd aan de raad voor besluitvorming.

Accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid is een langlopend dossier, waar we na een zorgvuldig doorlopen BOB-proces (Beeldvorming - Oordeelsvorming - Besluitvorming) nu tot toekomstbestendig beleid komen voor de korte en lange termijn. Daarmee brengen we de basis op orde. Het huidige beleid rondom gemeentelijke panden gaat veranderen. Het is nu te complex, star en duur. Met het nieuwe accommodatiebeleid worden vraag en aanbod van locaties beter op elkaar afgestemd en kunnen panden naar verwachting

beter en intensiever worden gebruikt, bijvoorbeeld voor welzijnsactiviteiten op basis van het Koersplan “Wonen, Welzijn en Zorg”.

Daarnaast zet het college in op het slim verduurzamen van panden door te investeren in maatregelen die binnen vijf jaar worden terugverdiend. Ook wordt ingezet op verplaatsing van gesubsidieerde activiteiten in door ons gehuurd vastgoed naar eigen vastgoed. Na vaststelling van het beleid worden concrete acties in de periode 0 - 5 jaar verder uitgewerkt en uitgevoerd en wordt de taakstelling gerealiseerd. Ook voor de lange termijn wordt op basis van het vastgesteld beleid, een plan opgesteld.

Sport & Vitaliteit

We stimuleren en faciliteren op verschillende manieren de vitaliteit en gezondheid van onze inwoners. Zo bevorderen we de samenwerking tussen verenigingen onderling door de organisatie van een ‘verenigingstafel’. Hier kunnen verenigingen kennis en ervaring uitwisselen met als doel sterker en inclusiever worden, met een grotere maatschappelijke impact. Voor Sportpark Ter Specke is een vitaliteitsmanager aangesteld. De vitaliteitsmanager speelt een belangrijke rol in de verbinding tussen Sport en Welzijn en het realiseren van het open sportpark principe op lange termijn.

Financiën, basis op orde

Lisse staat er financieel niet goed voor. De afgelopen jaren hebben we de koers van ‘toekomstbestendig begroten’ uit 2021 en de ‘trap van de toenemende pijn’ (2022) voortgezet. En met effect. Hoewel we nog steeds weinig vet op de botten hebben, was de financiële situatie van onze gemeente stabiel. Omdat het Rijk vanaf 2026 veel minder geld aan gemeenten uitkeert en dit resulteert in grote tekorten voor onze gemeente, zijn pijnlijke maatregelen nu helaas noodzakelijk. De OZB moet worden verhoogd en een serieuze discussie over taken en voorzieningen volgt. Alleen op deze manier kunnen we werken aan een structureel sluitende begroting voor de korte en lange termijn.

Klimaatadaptatie

We werken aan een groene en klimaatadaptieve omgeving door in te zetten op het tegengaan van wateroverlast, droogte en hitte en ook de biodiversiteit te versterken. We maken werk met werk door kansen te pakken waar die zich voordoen. Een voorbeeld is De Ruijterstraat (Zeeheldenbuurt), hier hebben we opgehoogd en de straat aangepast aan klimaatverandering door: twee rioolstelsels aan te leggen (een voor regenwater en een voor rioolafvoer), bij het ophogen te kiezen voor speciaal materiaal waardoor de bodem minder snel daalt en bomen te planten. Bij Ter Specke hebben we groene parkeerplaatsen aangelegd, waardoor het regenwater beter opgenomen wordt.

Op diverse locaties hebben we 152 bomen vervangen en de groeiplaats verbeterd, op de Montbretiastraat hebben we boomspiegels verruimd en vergroend en we hebben extra bomen geplant in de Vuursteeglaan.

Wonen

Lisse heeft eigenlijk alleen nog ruimte om binnenstedelijk te bouwen. We zitten klem tussen allerlei normeringen en wetgeving, zowel landelijk als provinciaal, waardoor uitbreiden vrijwel onmogelijk is. Ondanks dit hebben we de afgelopen twee jaar toch veel bereikt. In 2023 en 2024 zijn er in totaal 164 woningen opgeleverd. In 2025 worden er waarschijnlijk nog eens 240 woningen opgeleverd. De woningbehoefte voor Lisse van 2021-2030 is ingeschat op 1180 woningen. Er zijn woningbouwplannen voor 1441 woningen. Hierbij is er dus 30% over-programmering, ofwel flinke ruimte voor als plannen onverhoopt niet doorgaan. Door tijdig met omwonenden in gesprek te gaan en hen mee te nemen in het proces, proberen we bezwaren weg te nemen. Het lukt niet altijd, maar mede door deze aanpak zijn verschillend bestemmingsplannen onherroepelijk vastgesteld, zonder rechterlijk procedure, denk aan: het Heemskerkplein of Geestwater. In 2025 worden verschillend projecten weer een stap verder gebracht, zoals Greveling, Knarrehof en het oude postkantoor.

Veiligheidsbeleid

In december 2023 is aan de hand van het BOB-model het nieuwe vierjarige Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2024-2027 vastgesteld.

Voor het bepalen van de prioriteiten heeft breed overleg plaatsgevonden met de politie en andere partners uit de veiligheidsketen. De prioriteiten voor deze periode zijn ondermijning, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid en digitale veiligheid. Daarnaast is er aandacht voor de overige veiligheidsthema's, zoals de high impact crimes, fysieke veiligheid en bedrijvigheid en veiligheid.

Intensieve samenwerking met en tussen ketenpartners is hierbij de sleutel naar het tegengaan van huidige en nieuwe vormen van onveiligheid. Dit heeft onder andere geresulteerd in het behalen van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor bedrijventerrein Meer & Duin en een geslaagde aanpak van de overlast gevende jeugd in het centrum.

Leeswijzer

Op 23 juni 2022 heeft de raad het Raadsakkoord 2022-2026 vastgesteld. Halverwege de termijn wil het college graag een stand van zaken geven van de voortgang van de bestuursopdrachten uit het raadsakkoord. De opbouw van deze rapportage is in lijn met de opbouw van het raadsakkoord.

In de afgelopen twee jaar zijn er ontwikkelingen geweest waar het college en de gemeenteraad niet aan voorbij zijn gegaan. Deze zijn opgenomen in de tabellen in het deel: *Wat hebben we nog meer opgepakt?*.

De tussentijdse evaluatie bestaat uit de volgende delen:

Deel 1:

- Bestuur en Samenleving
- Ruimtelijk Domein
- Sociaal Domein
- Wat hebben we nog meer opgepakt?
- Financiën

Deel 2:

- Samenvatting resultaten tussentijdse evaluatie Raadsakkoord (griffie, maart 2024)

Legenda

Symbol	Betekenis
✓	Gerealiseerd
⚡	Traject loopt, er wordt aan gewerkt
→	Dit is een doorlopende actie
—	nog niet gestart

Bestuur en Samenleving

Overeenkomsten

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Bestuur	Het college heropent de receptie/balie bij de ingang van het gemeentehuis.	✓		Gerealiseerd. Bij de start van deze raadsperiode is de receptie weer open met bezetting vanuit Provalu.
Participatie	De burgemeester bereidt in samenspraak met de raadswerkgroep Participatie een participatieverordening voor en legt deze ter besluitvorming voor aan de raad. Daarnaast onderzoekt de burgemeester wat er nog meer nodig is om participatie vorm te geven.	✓		Het beleidskader participatie is in het laatste kwartaal 2023 vastgesteld door de raad. Met de bestuursopdracht plustaak Lisse zijn extra taken geborgd om participatie te doorleven, te borgen en te ontwikkelen.
Financiën	Het college stelt een bestuurlijke opdracht op om te komen tot een financieel evenwicht en een structureel sluitende begroting voor 2023. Hierin neemt zij de mogelijkheid op naar extra inkomstenbronnen, zoals fondsen en subsidies van andere partners en medeoverheden. We vragen het college het verkrijgen van fondsen en subsidies bij een subsidioloog te beleggen. Het college krijgt de opdracht om met de uitkomsten van de bestuurlijke opdracht het gesprek te voeren met de provincie over het verscherpt toezichtskader.	✓		Gerealiseerd. De opdracht voor 2023 en inmiddels ook voor de begroting 2024 en de begroting 2025 zijn uitgevoerd. Voor de ravijnjaren is een nieuwe opdracht uitgezet.

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Regionale samenwerking	De gemeenteraad en het college zetten in op het versterken van het bestuurlijk opdrachtgeverschap richting gemeenschappelijke regelingen die taken voor ons uitvoeren. De aandacht gaat uit naar de taken, efficiëntie in de uitvoering en de kosten daarvan, waaronder de kosten voor externe inhuur en onderzoek. Daarbij ligt een rol voor het college om dit in te brengen in de besturen van de gemeenschappelijke regelingen. Er ligt ook een rol voor de expertteams en de gemeenteraad om deze onderwerpen mee te nemen in gesprekken met andere raden.	→		De actualisatie van de nota verbonden partijen voor de drie gemeenten staat gepland voor 2025. In het grip krijgen op verbonden partijen wordt er door de griffies samengewerkt met een werkgroep van raadsleden uit de vijf gemeenten van de Duin & Bollenstreek. In de begroting 2025 is het bestuurlijke proces in relatie tot de taakstelling verantwoord. Wethouder Kees van der Zwet is in zijn rol als voorzitter van de bestuurlijke werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden bezig met een proces waarin besturen keuzes kunnen maken op basis van een analyse naar wettelijke en niet wettelijke taken. Dit levert een vervolgoopdracht op voor gemeenschappelijke regelingen.
Veiligheid	De burgemeester stelt een nieuw Veiligheidsbeleid op volgens het BOB-model. Voor het bepalen van de speerpunten vindt een breed overleg plaats met de politie en andere partners uit de veiligheidsketen. Het thema cybercriminaliteit verdient hierin blijvend aandacht.	✓		Gerealiseerd. In december 2023 is het integraal veiligheidsbeleid 2024-2027 door de raad vastgesteld.
	De burgemeester legt een veiligheidsjaarplan voor aan de gemeenteraad, waarin voor het betreffende jaar de inzet van hulpdiensten en boa's en de samenwerking met de veiligheidspartners, de doelen rond de speerpunten uit het Veiligheidsbeleid worden uitgewerkt en de bereikte resultaten worden geëvalueerd.	✓		Gerealiseerd. In mei 2023 is het veiligheidsjaarplan met de raad gedeeld.
	Het college werkt de aanbevelingen uit het rapport van de rekenkamercommissie over informatieveiligheid uit in een plan van aanpak.	✓		Gerealiseerd. In april 2023 is het gegevensbeschermingsplan aan de raad toegestuurd. Hierin zijn de aanbevelingen opgenomen.

Verschillen

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Financiën	Het college brengt de gevolgen van het afschaffen van de hondenbelasting in kaart.	✓		In de beantwoording van de raadvragen van de VVD op 4 maart 2024 over hondenbelasting is aangegeven dat het niet innen van de hondenbelasting leidt tot een tekort in de begroting van 110.000 euro. Voor dit bedrag zal dan dekking gevonden moeten worden door een verlaging van lasten of het extra verhogen van andere algemene dekkingsmiddelen.

Ruimtelijk Domein

Overeenkomsten

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Wonen en bouwen	Het college besteedt bij de uitvoering van het woonprogramma blijvend aandacht aan het realiseren van starterswoningen en seniorenwoningen.		Q2 2025	<p>Er is opdracht gegeven voor het actualiseren van het volkshuisvestingsprogramma conform de wet versterking regie op de Volkshuisvesting. Hierin wordt aandacht besteed aan specifieke doelgroepen. Deze opdracht is gereed als het woonprogramma is geactualiseerd. Ondertussen blijven we inzetten op het realiseren van woningbouwprojecten voor diverse doelgroepen.</p> <p>Dit is een doorlopende activiteit met als doel om te komen tot een evenwichtige lokale en regionale woningmarkt. Sinds 2023 is bij Stek een doorstroomadviseur actief. In samenwerking met Stek zetten we lokaal maatwerk in voor specifieke woningzoekenden met een lokale binding, in het bijzonder jongeren en senioren.</p>
	Het college bereidt een voorstel voor over opkoopbescherming bij bestaande woningen.			<p>In 2024 is een analyse gemaakt van de woning schaarste in de gemeente Lisse en de relatie met het opkopen en verhuren van woningen. Op basis van de resultaten heeft de gemeenteraad op 30 mei 2024 besloten geen opkoopbescherming in te voeren. Uit de informatie bleek dat er onvoldoende aanleiding is voor dit instrument.</p>

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
	Het college organiseert een themabijeenkomst over "Hoe groot mag Lisse worden?". Vragen die daar aan de orde komen zijn o.a. 'wat kan Lisse dragen qua voorzieningen-niveau en ontsluiting in relatie met de kwaliteit van het woon- en leefklimaat?'		Q4 2025	Het organiseren van de themabijeenkomst komt terug in het proces om de Omgevingsvisie beleidsmatig te actualiseren, specifiek op de huidige ambitie uit de omgevingsvisie: 'Dorps wonen in het hart van de Bollenstreek'.
	Het college ontwikkelt (juridische) mogelijkheden voor het versnellen van de herontwikkeling van leegstaande panden van derden.			Het onderzoek naar de mogelijkheden voor het versnellen van de herontwikkeling van leegstaande panden van derden is inmiddels uitgevoerd. De gemeenteraad heeft ingestemd met het voorstel voor een pilot van twee jaar.
	Het college ontwikkelt een vervolg op de integrale aanpak arbeidsmigranten.			Het Actieprogramma Aanpak vraagstuk arbeidsmigranten is in 2023 gestart. Dit bestaat uit een aantal fasen. Het accent ligt nu op het registreren van de arbeidsmigranten en de borging daarvan in de organisatie. Verder ook op het vastleggen van afspraken met de betrokken partijen in convenanten. Daarnaast loopt er een aantal handhavingzaken.
Duurzaamheid	Het college stelt een rapportage op over de voortgang van het Groenbeheerplan.		Q4 2025	Planning is om in 2025 een rapportage over de voortgang aan te bieden aan de raad. Hiervoor wordt de evaluatie opgesteld met inzicht over de voortgang tot dusver.
	Het college bereidt de evaluatie van het Groenbeheerplan voor ten behoeve van besluitvorming door de gemeenteraad.		Q4 2025	Opracht start in 2025. Zie tekst hierboven. Dit wordt in één keer uitgevoerd.

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
<p>Het college zet in lijn van 'Operatie Steenbreek' in op het voorkomen van bestrating en het vervangen van bestrating door beplanting.</p>			<p>In 2024 zijn we gestart met de derde editie van de bewustwordingscampagne 'Alle tuinen groen' voor inwoners, met de onderdelen tuinambassadeurs, Tegel eruit plant erin, NK-tegelwippen, Fiets zoekt groen en GroenDoenPlein. Hiermee zetten we in op bewustwording over klimaatadaptatie en biodiversiteit en geven wij handelingsperspectief om stenen te vervangen door groen.</p>
<p>Het college stelt een uitvoeringsprogramma Water en Klimaatadaptatie op.</p>			<p>De raad heeft in februari 2024 het programma Water en Klimaat-adaptatie vastgesteld.</p>
<p>Het college betreft inwoners bij de ontwikkeling en het onderhoud van een duurzame inrichting van de openbare ruimte. Daarbij ligt het accent op de wijkgerichte versterking van ecologische groenvoorzieningen. De gemeenteraad stelt incidenteel budget beschikbaar ten behoeve van pilotprojecten gericht op planontwikkeling en uitvoering in twee wijken. Het college krijgt de opdracht dit zo mogelijk binnen de bestaande financiële kaders op te vangen en de pilotprojecten te evalueren.</p>			<p>In de aanpak van diverse projecten worden bewoners meegenomen, denk aan spelen en recreatie maar ook de aanpak van wijken waar riolering of waterproblematiek speelt. Dit is pionieren en gaat niet altijd soepel. Zo is bijvoorbeeld duidelijk geworden dat participatie kan leiden tot vertraging van technische oplossingen. Ook kan het leiden tot teleurstelling gezien er mogelijk andere wensen zijn dan waar financiële dekking voor is.</p>
<p>Het college draagt structureel zorg voor actieve voorlichting over afvalscheiding, gekoppeld aan het afvalbeleid.</p>			<p>Er zijn nu twee grondstoffencoaches HLTsamen breed aan de slag. Voorlichting is onderdeel van hun kerntaak.</p>
<p>De gemeenteraad en het college monitoren de ontwikkelingen in de diverse afvalstromen. Het college rapporteert of we op koers liggen voor het voldoen aan de VANG-normen 2025 en zet zo nodig alternatieve instrumenten in om het doel te halen.</p>		<p>Q1 2025</p>	<p>In Q4 2024 is de draad weer opgepakt om te komen tot nieuw beleid. Daarbij wordt ook de monitor weer geactualiseerd. Het raadsvoorstel voor het nieuwe afvalbeleid wordt in Q1 2025 voorgelegd aan de raad.</p>

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
<p>Het college ontwikkelt bij de doorontwikkeling van de Regionale en Lokale Energiestrategie verschillende scenario's met een tijdspad om te komen tot duidelijkheid over de opgaven in energietransitie voor Lisse en mogelijkheden die opgaven te realiseren.</p>		<p>Q1 2025</p>	<p>Met het vaststellen van de Lokale Energiestrategie (LES), zijn de doelen voor 2030 vastgesteld en is een strategie opgesteld om deze doelen te behalen. Daarbij wordt gewerkt langs 5 sporen, Eigen vastgoed verduurzamen, energie besparen, duurzame mobiliteit, stimuleren zon op dak en onderzoek naar duurzame opwek elektriciteit. Inmiddels is vanuit de provincie stevig regie gepakt op het proces en ondersteunt Holland Rijnland gemeenten om keuzes te kunnen maken op grootschalige energieopwek.</p>
<p>De gemeenteraad gaat actief met inwoners in gesprek om hen te informeren over het belang van isolatie en andere vormen van energiebesparing en hen te wijzen op de mogelijkheden die bijvoorbeeld de Rijksoverheid biedt voor het verkrijgen van een financiële bijdrage.</p>			<p>De infomarkt op de Monumentendag kreeg beperkt bezoek. Daarentegen zijn er veel ontmoetingen tussen de energiecoaches en inwoners waarbij voorlichting over isolatie en duurzaam gebruik centraal staan. Inmiddels zijn er ook allerlei regelingen beschikbaar voor inwoners.</p>
<p>Het college onderzoekt in samenwerking met initiatiefnemers van een energiecollectief of energiecoöperatie of inwoners belangstelling hebben om zich aan te sluiten bij een dergelijk initiatief.</p>			<p>Inmiddels is met de Energie Coöperatie Lisse (ECL) contact om na te denken over diverse projecten. Duidelijk is dat er belangstelling is vanuit inwoners om via een energiecoöperatie een investering te doen op duurzaamheid. Het is alleen nog niet eenvoudig om tot een geschikt project te komen.</p>

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Mobiliteit	<p>Het college stelt het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit op. Daarin wordt in ieder geval een planning en prioritering opgenomen van de opdrachten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verkenning van wegen waar de verlaging van de maximumsnelheid tot 30 km/uur mogelijk is - Haalbaarheidsstudie shuttlebus P+R - Verkennen mogelijkheden verlengde huisaansluiting t.b.v. elektrische voertuigen - Haalbaarheidsstudie heropening station Lisse in Keukenhofseizoen - Realisatieplan aanleggen snelfietspaden en verbeteren bestaande fietspaden - Realisatieplan optimaliseren voetpaden - Lobbyaanpak ontsluiting Lisse (oost-west) en Ringvaart - Onderzoek en waar nodig verbeteren van verkeersveiligheid rond scholen. 		Q1 2025	In 2022 is het Mobiliteitsplan Lisse vastgesteld. Het voornemen was in 2023 een uitvoeringsprogramma aan de raad voor te leggen. Vanwege een tekort aan capaciteit op het gebied van mobiliteit is dit niet gelukt. In december 2024 is de raad bijgepraat over het mobiliteitsplan en in het eerste kwartaal van 2025 zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd.
	Het college rapporteert jaarlijks over het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit via de P&C-cyclus.			In de P&C producten wordt de raad geïnformeerd over de voortgang van de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma en vanaf 2025 over de realisatie van de concrete plannen uit het uitvoeringsprogramma.
Regionale en lokale economie	Het college geeft uitvoering aan de doelstellingen die vastgesteld worden in de actualisatie van de regionale economische agenda.			De Economic Board is per 1 april 2024 gestart met het opstellen van een uitvoeringsprogramma. De gemeenten zijn in gesprek met de Board over de inhoud van dat programma.

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
<p>Het college vernieuwt met Keukenhof het samenwerkingsconvenant. In het convenant wordt de meerwaarde van de samenwerking tussen de gemeente en Keukenhof in breed perspectief uitgewerkt. Daarbij wordt rekening gehouden met de realisatie van maatschappelijke opgaven en de rol van Keukenhof voor Lisse buiten de openingsweken om.</p>		<p>Q1 2025</p>	<p>In het voorjaar van 2024 heeft de gemeenteraad kennis gemaakt met de nieuwe directeur van Keukenhof en gebrainstormd over de ambitie en kansen rondom de samenwerking tussen Keukenhof en gemeente Lisse. Deze input wordt verwerkt voor de voorbereidingen op een geactualiseerd convenant.</p>
<p>Het college stelt een Centrumaanpak op via een BOB-model.</p> <p>In de aanpak worden de volgende aandachtspunten meegenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiëren van 'centrum' - Stimuleren van functiemenging voor wonen en werk, detailhandel en horeca - Ruimte voor terrassen en uitstallingen - Voldoende ruimte voor het stallen van fietsen - Fietsvrij maken van een deel van de Kanaalstraat - Uitgaansmogelijkheden voor jongeren - Verwijsbordjes met historische (culturele) informatie en toeristische trekpleisters - (Fysieke) ruimte voor de najaarsfeesten in het centrum en een faciliterende houding tegenover evenementen in het centrum voldoende openbare toiletten in het centrum aantrekkelijker maken van de weekmarkt. 		<p>Q1 2025</p>	<p>Na een intensief en energiek proces vol bijeenkomsten met stakeholders is de centrumaanpak inmiddels in een ver gevorderd stadium. De visie en het uitvoeringsplan worden in Q4 in concept opgeleverd en begin december besproken in een beeldvormende avond met de raad. Daarnaast wordt ook de organisatie verder meegenomen in de plannen zodat aan het vervolg ook handen en voeten kan worden gegeven. Besluitvorming over het geheel is voorzien begin 2025.</p>
<p>Het college bereidt besluitvorming voor over het verkeersvrij maken van het Vierkant tijdens het terrassen-seizoen via een BOB-model.</p>			<p>De Raad is al eerder geïnformeerd over het gebrek aan belangstelling van de meeste betrokken terrashouders. Mobiliteit (auto en fiets) is onderdeel van de centrum-aanpak.</p>

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Agrarische sector/GOM	Het college zet in overleggen met ketenpartners in de regio onverkort in op het versterken van de duurzame bollenteelt.	→		Duurzame bollenteelt is een belangrijk speerpunt in het traject programma Landelijk Gebied. Dit moet leiden tot een visie op het buitengebied en dus ook de bollen-velden. Waarbij het behoud van de bollenteelt hand in hand gaat met de verduurzaming. Over waterkwaliteit heeft het college middels een raadsinformatiebrief laten weten, hier stevig het gesprek over te voeren met het hoogheemraadschap die daarvoor verantwoordelijk is en periodiek metingen uitvoert.
Recreatie en toerisme	Het college stelt een beleidsnotitie op voor het stimuleren van recreatie en toerisme in, op en aan het water. Daarin worden onder meer uitgewerkt: <ul style="list-style-type: none"> - Aanlegmogelijkheden voor vaartuigen - Realisatie wandelpad naast de Ringvaart en Greveling - Recreatief gebruik van dijken 	⚡	Q2 2025	De beleidsnotitie wordt in het eerste half jaar van 2025 opgesteld. Vooruitlopend op het opstellen van de beleidsnotitie zijn reeds een aantal activiteiten gestart. Bijvoorbeeld het onderzoek naar recreatief gebruik van de dijken en het overleg met de watersport-verenigingen.
	Het college gaat actief aan de slag met de ambities en speerpunten uit de Visie verblijfsrecreatie. Ieder jaar realiseert het college een concrete uitwerking dat de aantrekkingskracht van Lisse op het gebied van recreatie en/of toerisme verbetert.	⚡	Q2 2025	Het college stelt in 2025 een uitvoeringsprogramma op waarmee invulling wordt gegeven aan de ambities en speerpunten uit de visie verblijfsrecreatie. We zoeken voor dit onderwerp nadrukkelijk de samenwerking met buurgemeenten en de Economic Board. In 2024 is veel energie gestoken in de realisatie van extra camper-plaatsen.
	Het college voert de door de raad aangenomen motie over camperplaatsen uit en roept actief particuliere en agrarische bedrijven op om kleinschalige camperplaatsen te gaan realiseren. Als overbrugging wordt er tijdelijk een aantal veilige en legale camperplaatsen aangewezen totdat er door bedrijven een gelijk aantal plaatsen is gerealiseerd.	⚡	Q1 2025	De raad is in mei 2024 met een raadsbrief geïnformeerd over de stand van zaken. In januari 2025 volgt een nieuwe raadsbrief. Voor het seizoen 2025 worden in samenwerking met Keukenhof camperplaatsen gerealiseerd. Voor het seizoen 2026 volgen naar verwachting nog meer camperplaatsen.

Verschillen

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Wonen en bouwen	<p>Het college bereidt een voorstel over hoogbouw in Lisse voor via het 'BOB-model':</p> <p><i>Beeldvorming:</i> werkbezoek aan potentiële hoogbouwlocaties</p> <p><i>Oordeelsvorming:</i> discussienotitie hoogbouw en ruimtelijke kwaliteit</p> <p><i>Besluitvorming:</i> raadsvoorstel kaders voor hoogbouw (gebiedsgerichte invulling van ruimtelijke kwaliteit).</p>		Q4 2025	In de omgevingsvisie die in 2025 wordt opgesteld en aan de raad te besluitvorming wordt voorgelegd wordt ook het vraagstuk over hoogbouw meegenomen. En bij de entrees van Lisse wordt de hoogbouw meegenomen in de totale ontwikkeling van het project.
	<p>Het college bereidt een voorstel voor hoe zij versnelling aan kan brengen in de realisatie van (tijdelijke) woningen. Daarbij wordt het college opgeroepen "out of the box" te denken, zoals bijvoorbeeld het bouwen van (tijdelijke) woningen binnen de rode contouren en geluidscontouren en daarin mee te nemen alternatieve vormen van wonen.</p>			Een extern bureau heeft een scan uitgevoerd naar mogelijke geschikte locaties voor tijdelijke woningen/ flexwonen. De uitkomsten zijn in een besloten bijeenkomst gedeeld met de raad. In deze scan is gekeken naar leegstaande panden en onbebouwde terreinen. Uiteindelijk gaf de scan geen aanleiding voor directe vervolgacties. In het kader van de spreidingswet wordt op een out of the box manier nagedacht over opvang.

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
<p>Het college bereidt bij de evaluatie van het woonprogramma een voorstel voor over de percentages sociale woningbouw, middelduur en vrije sector. Hierbij betrekken zij de resultaten uit de woningbouwmonitor.</p>		<p>Q2 2025</p>	<p>Er is opdracht gegeven voor het actualiseren van het volkshuisvestingsprogramma conform de wet versterking regie op de Volkshuisvesting. Hierin wordt aandacht besteed aan specifieke doelgroepen. Deze opdracht is gereed als het woonprogramma is geactualiseerd. Ondertussen blijven we inzetten op het realiseren van woningbouwprojecten voor diverse doelgroepen. Dit is een doorlopende activiteit met als doel om te komen tot een evenwichtige lokale en regionale woningmarkt. Sinds 2023 is bij Stek een doorstroomadviseur actief. In samenwerking met Stek zetten we lokaal maatwerk in voor specifieke woningzoekenden met een lokale binding, in het bijzonder jongeren en senioren.</p>
<p>Het college ontwikkelt een gebiedsaanpak voor de entrees van Lisse in combinatie met woningbouw en de omgeving. De entrees van het dorp zijn voor bezoekers de eerste 'kennismaking' met Lisse. Onderwerpen die hierbij aan de orde komen: welke aanblik willen we geven? Welk soort woningbouw is mogelijk op die locaties?</p>			<p>Per entree (Swets en Zeitlinger, Public Support en Heereweg 10) wordt met de desbetreffende ontwikkelaar afgestemd over realisatie van projecten waarbij oog is voor zowel de woningbouwopgave als de ruimtelijke kwaliteit. Daarbij wordt afgestemd met de provincie over noodzakelijke wijzigingen in het omgevingsplan. De voortgang over de diverse projecten is onderdeel van het 'projectenboek' dat periodiek aan de raad wordt gepresenteerd.</p>
<p>Het college besteedt in de integrale aanpak arbeidsmigranten aandacht aan de huisvestingslocaties van arbeidsmigranten.</p>			<p>Deze opdracht is breder uitgevoerd. Er heeft een locatieonderzoek plaatsgevonden voor diverse doelgroepen. De uitkomsten hiervan waren beperkt. Vanwege gevoelige informatie is deze informatie in beslotenheid met de raad gedeeld.</p>

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
<p>Duurzaamheid</p> <p>Het college stelt een voorstel op over een nieuw afvalbeleid. Dit gebeurt mede op basis van de evaluatie van het afvalbeleid. In het voorstel worden de volgende aandachtspunten meegenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatregelen om de VANG-doelstellingen 2025 te halen - Verkenning naar marktontwikkelingen rond grondstoffen - Betalen voor restafval of kosteloos aanbieden - Afval gescheiden aanbieden door bedrijven - Korting op afvalstoffenheffing wanneer een huishouden het afval goed scheidt 		<p>Q2 2025</p>	<p>In 2023 is een start gemaakt met het proces voor nieuw afvalbeleid. Helaas is door gebrek aan de juiste capaciteit het proces stilgevallen. Inmiddels kan het proces weer een doorstart krijgen en is de planning om het nieuwe afvalbeleid in Q2 2025 aan de raad voor te leggen. In het begin van het nieuwe jaar volgt nog een raadsinformatiebrief.</p>
	<p>Het college (met de burgemeester als verantwoordelijk portefeuillehouder voor participatie) stelt in samenspraak met de raads werkgroep Participatie een startnotitie op voor een participatieproces over het thema grootschalige energie-opwek, het ruimtebeslag en de aandacht voor de inzet van alternatieve vormen.</p>		<p>Q1 2025</p> <p>In afstemming met de raads werkgroep participatie is ervoor gekozen om het participatieproces van Zoekgebieden naar Zoeklocaties in te richten volgens de Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) methode. Vanuit deze methode is aan inwoners gevraagd hoe zij denken over grootschalige energie-opwek.</p> <p>De uitkomsten van dit proces worden teruggekoppeld aan de provincie en meegenomen in het vervolgproces.</p>
<p>Mobiliteit</p>	<p>Het college gaat in overleg met de (basis)scholen over de wenselijkheid een onderzoek uit te voeren naar de verkeersveiligheid rond scholen.</p>		<p>Q1 2025</p> <p>Dit onderwerp zal opgenomen worden in het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan.</p>
	<p>Het college bereidt besluitvorming voor over parkeren in Lisse.</p>		<p>Q1 2025</p> <p>De concept nota parkeernormen en een concept parkeerbeleid zijn in augustus 2024 ter inzage gelegd. Er zijn meerdere zienswijzen ingediend waarop een nota van beantwoording wordt opgesteld. De bestuurlijke besluitvormingsprocedure wordt vervolgens gestart en daarmee kan de raad de stukken begin 2025 vaststellen.</p>

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Regionale en lokale economie	<p>Het college maakt een raadsvoorstel over wijziging van de Winkeltijdenverordening. Dit doet het college via een BOB-model. Specifieke aandacht hierbij gaat uit naar de verruiming van de openingstijden van winkels (waar- onder supermarkten) op zondag.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Beeldvorming</i>: input ophalen van supermarkten en andere ondernemers, klanten, omwonenden, werknemers, kerkgenootschappen, inclusief de ervaringen van de afgelopen twee jaar; - <i>Oordeelsvorming</i>: discussienotitie over voor- en tegenargumenten van verruiming winkelopstelling op zondag - <i>Besluitvorming</i>: Raadsvoorstel wijziging Winkeltijdenverordening. <p>Tot het moment van besluitvorming behoudt de gemeente de huidige situatie rond de openingstijden op zondag, voor zover dat binnen wettelijke kaders mogelijk is.</p>	✓		<p>Voor de zomer heeft de hoorzitting met een vertegenwoordiging van diverse belanghebbenden plaatsgevonden. Vanuit de raad is richting meegegeven voor het kunnen opstellen van de winkeltijdenverordening. Inmiddels is de verordening vastgesteld.</p>
Agrarische sector/GOM	<p>Het college bereidt een raadsvoorstel voor over de actualisatie van de Intergemeentelijke Structuurvisie. Als uit de evaluatie blijkt dat dat nodig is, doet het college een voorstel tot wijziging van de opdracht aan de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) en de wijze van financiering hiervan.</p>	⚠	Q2 2025	<p>Deze opdracht is onderdeel van het nieuw programma Landelijk Gebied dat volgens planning in 2025 wordt afgerond en waar een grote hoeveelheid stakeholders worden betrokken. De raad krijgt het voorstel voor wensen en bedenkingen in Q2 2025 voorgelegd.</p>

Sociaal Domein

Overeenkomsten

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
De Maatschappelijk Agenda wordt tweejaarlijks ge-actualiseerd. Het college legt de nieuwe Maatschappelijke Agenda ter besluitvorming aan de raad voor.			In september 2024 heeft de raad de herijking van de maatschappelijke agenda vastgesteld. De herijking wordt samen met de samenleving vormgegeven. Daarvoor zijn in het voorjaar de MAG-avonden georganiseerd.
Het college stelt uitvoeringsprogramma's op voor de doelen van de Maatschappelijke Agenda. Daarbij zal een prioriteitsvolgorde worden aangehouden. Het eerste uitvoeringsprogramma dat wordt uitgewerkt is Vitaliteit.		Q1 2025	De geactualiseerde Maatschappelijke Agenda is één op één opgenomen in de Begroting 2025 en daarmee zijn er ook acties benoemd bij: Wat gaan we daarvoor doen? Er is een agenderingsvoorstel ingediend om de raad een presentatie te kunnen geven over de wijze waarop we hier uitvoering aan geven in de praktijk. Specifiek voor vitaliteit geldt dat uitvoering is georganiseerd met inzet van de SPUK-regeling GALA.
Het college onderzoekt welke knelpunten bestaan in de toegankelijkheid van openbare gebouwen, het winkelcentrum en de sportvoorzieningen.			Er is een schouw uitgevoerd met een aantal ervaringsdeskundigen. De uitkomsten worden onder andere meegenomen in de centrumaanpak Lisse en in de uitvoering van regulier werk in de openbare ruimte.
(Jeugd)zorg De gemeenteraad en het college volgen doorlopend de nieuwe Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland en kijken kritisch naar kwaliteit, financiën en efficiëntie. Daarover vindt verdieping plaats door middel van inzet van een expertteam.			We volgen de uitgaven van de nieuwe Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland kritisch. Echter binnen een gemeenschappelijke regeling moeten we het als regionale partners met elkaar eens zijn over de vervolgoers.

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
	Het college krijgt de opdracht om de praktijkondersteuner jeugd in te blijven zetten en deze vanaf de begroting 2023 structureel op te nemen.	✓		Al vrij snel bij het vaststellen van het raadsakkoord is invulling gegeven aan deze opdracht. De financiële effecten zijn meegenomen in de begroting 2023. Inmiddels is bij de begrotingsbehandeling voor 2025 het aantal uren uitgebreid.
Armoede-beleid	Het college geeft opdracht aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD) om prioriteit te geven aan het onderzoeken van de mogelijkheden om aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen binnen de schuldhulpverlening zoals opgenomen in het beleidsplan Schulddienstverlening 2022-2025: het invoeren van een saneringskrediet en het uitvoeren van adviesrecht volgens landelijke regelingen. Het college verzoekt de ISD de gemeenteraad periodiek te informeren over de voortgang.	✓		In december 2022 is de raad geïnformeerd met een notitie van de ISD op dit punt en is de notitie ook besproken in het expertteam ISD.
	Het college houdt met het oog op het mogelijk ontstaan van energiearmoede bij de actualisatie van de RES en de daaruit volgende LES en de Transitievisie warmte rekening met het belang en de positie van minima.	→		Het fenomeen van energiearmoede heeft zich acuut voorgedaan door de oorlog in Oekraïne en de stijging van de energieprijzen. De gemeente heeft, in aanvulling op alle rijksregelingen voor diverse doelgroepen, hierop gereageerd door het verhogen van het plafond van duurzaamheidsleningen.
Mantelzorg en aanpak eenzaamheid	Het college organiseert met ketenpartners een themabijeenkomst 'Zicht op eenzaamheid in Lisse'.	✓		Er zijn netwerkgesprekken gevoerd met ketenpartners over het thema eenzaamheid (inmiddels ontmoeten) en er worden doorlopend activiteiten georganiseerd, onder andere in de pilotwijk Componistenbuurt. Welzijnskompas zet in verschillende wijken buurtverbinders in.
	De gemeente faciliteert een gesprek tussen huisartsen en inwoners over de op handen zijnde mogelijke verhuizing van de dokterspost. Het doel van dit gesprek is informatie uit te wisselen tussen huisartsen en inwoners.	✓		Op initiatief van een raadslid heeft de bijeenkomst hierover plaatsgevonden.

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Onderwijs	Het college neemt in het uitvoeringsprogramma Vitaliteit een plan van aanpak op voor het stimuleren van gezonde voeding en beweging voor schoolgaande jeugd. Dit doet zij in samenwerking met scholen, JOGG en sportverenigingen.	✓		Lisse heeft een JOGG-regisseur aangesteld, die werkt binnen Lisse Actief. De activiteiten worden bekend gemaakt via de Factsheet Lisse Actief. We noemen enkele voorbeelden. Binnen "Samen gezond" besteden zij aandacht aan gezonde voeding, zoals in de Frisse Lisse lenteweek en we starten Gezond Rondje Lisse op. Op het gebied van bewegen noemen we Sjors Sportief, Sporten op de pleintjes, Koningsspelen, schooltoernooien, activiteiten in schoolvakanties.
Verenigingsleven en vrijwilligerswerk	Het college organiseert in samenwerking met de verenigingen een verenigingsdag, waar bestuurders en vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten en van elkaar kunnen leren door kennis uit te wisselen over onder andere professionalisering en het aanbod in cursussen voor bestuurders. Afhankelijk van de belangstelling wordt vaker een verenigingsdag georganiseerd.	✓		Gedurende de raadsperiode zijn inmiddels twee verenigingsdagen georganiseerd en zijn verenigingen betrokken bij het accommodatiebeleid. Het doel is om een vaste verenigingstafel te organiseren om uiteenlopende onderwerpen te kunnen bespreken.
Ontmoetingsplekken voor jong en oud	De gemeente neemt initiatieven om gesprekken met en tussen jongeren te faciliteren en jongeren te stimuleren om mogelijkheden rond uitgaansgelegenheden te onderzoeken en te realiseren. De burgemeester ziet met de raads werkgroep Participatie toe op de vormgeving en uitvoering van het participatieproces.	→		Op basis van de raadsopdracht en de motie 'verbeteren communicatie met jongeren over evenementen' (Fioretti motie, aangenomen 29 februari 2024) is een Instagram-account gericht op jongeren opgestart. Op basis van gesprekken met jongeren is ervoor gekozen om een aanpakkersgroep te vormen van inwoners/ondernemers die initiatieven van jongeren willen helpen oppakken en uitvoeren.
	Het college geeft absolute prioriteit aan besluitvorming over en realisatie van het dienstencentrum Beukenhof en uitvoering van de motie uit november 2019.	🔄	Q3 2025	In november 2023 is met de raad de ontwikkelstrategie voor de Beukenhof besproken. In 2025 volgt besluitvorming.

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Het college inventariseert welke buurtcentra er in Lisse zijn en welke locaties als buurtcentrum gebruikt kunnen worden. Het college onderzoekt in samenwerking met verenigingen en vrijwilligersorganisaties hoe deze centra breder gebruikt kunnen worden en stimuleert het beter benutten van deze locaties.			Dit betreft de uitwerking van het strategisch accommodatiebeleid zoals is vastgesteld in december naar de uitvoering.

Verschillen

Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Het college bereidt een voorstel voor over herziening van het subsidiebeleid, waarbij subsidieaanvragen worden getoetst aan de opgaven uit de Maatschappelijke Agenda: op welke manier levert deze activiteit een bijdrage aan het behalen van de doelen uit de Maatschappelijke Agenda?		Q2 2025	In 2023 is met externe ondersteuning en expertise gewerkt aan de herijking (van de bouwstenen) van het gemeentelijke subsidiebeleid. Deze opdracht bevat meerdere elementen. Allereerst wordt de koppeling met de Maatschappelijke Agenda (MAG) versterkt. Daarnaast wordt gewerkt aan uitbreiding en flexibilisering van de manieren van subsidiëren en wordt er waar mogelijk ook een efficiëncyslag gemaakt. Het nieuwe beleid wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raad in maart 2025. Vooruitlopend zijn de resultaten al wel benut om in financiële zin de taakstelling op subsidies te kunnen realiseren voor 2025.

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Kosten, kwaliteit en efficiëntie	<p>Het college bereidt besluitvorming voor over het inperken van de kosten binnen het sociaal domein volgens het BOB-model:</p> <p><i>Beeldvorming:</i> Werkbezoek, input vanuit ketenpartners, verkenning naar mogelijkheden inkomensafhankelijke component bij jeugdhulp en maatschappelijke voorzieningen vanuit de Wmo.</p> <p><i>Oordeelsvorming:</i> Discussienota: voorstellen voor aanpak stijgende kosten sociaal domein. Grotere inzet op preventie en aandacht voor kosten en kwaliteitverhouding.</p> <p><i>Besluitvorming:</i> Voorstel aanpak</p>	→		Deze opdracht krijgt in de praktijk doorlopend aandacht en komt aan bod via expertteams en bij de behandeling van de P&C producten. Want kostenbeheersing decentralisaties is sinds de begroting 2023 ook één van de strategische bezuinigingsopgaven. Bij de begroting 2024 en 2025 zijn op de Wmo de eerste bezuinigingen ingeboekt. Voor Jeugdhulp is de regionale Taskforce aan de slag. Op participatie ligt al een financiële opgave sinds de inwerkingtreding en de maatschappelijke zorg is recent pas ingegaan.
Armoedebeleid	<p>Het college voert een brede verkenning uit naar de introductie van een Lisserpas en de doelgroepen die daarvoor in aanmerking komen.</p>	✓	Q1 - Q2 2025	De brede verkenning is uitgevoerd en besproken in een beeldvormende avond. Het college beraadt zich nog op een vervolg, mede gelet op de financiële opgave voor structureel evenwicht en de oproep bij de algemene beschouwingen bij de begroting 2025 om ook opdrachten uit het raadsakkoord te heroverwegen.
Accommodatie Beleid	<p>Het college bereidt een voorstel voor over actualisatie van het accommodatiebeleid. Daarin worden verschillende aspecten meegenomen, waaronder zelfbeheer, effectief en multifunctioneel ruimtegebruik, de functieontwikkeling richting de toekomst en de functie van buurtcentra. Dit wordt gedaan via een BOB-model.</p>	✓		De raad heeft het beleid in december 2024 vastgesteld, alleen over Floralis wordt er nog een besluit genomen.

	Bestuursopdracht	Status	Planning	Toelichting
Ontmoetingsplekken voor jong en oud	Het college onderzoekt op welke manier mensen met dementie zonder indicatie voor dagbesteding en hun partners ondersteund kunnen worden.	→		Er worden met partners gesprekken gevoerd om te verkennen hoe en waar een algemene voorziening kan worden gerealiseerd in Lisse. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de doelgroep mensen met dementie. Verder wordt doorlopend aandacht besteed aan deze doelgroep en de mantelzorgers in kwestie. Bijvoorbeeld in samenwerking met de werkgroep Dementievriendelijk Lisse.

Wat hebben we nog meer opgepakt?

Het opstellen van een raadsakkoord is in zekere zin een momentopname. Na het vaststellen van het Raadakkoord Samen voor Lisse heeft de wereld niet stil gestaan. Niet limitatief voor alle activiteiten zijn hieronder de grotere opdrachten genoemd waaraan ook is gewerkt voor en door de gemeente Lisse.

	Opgemaakt	Toelichting
Bestuur en samenleven	Invoeren rechtmatigheidsverantwoording	De nieuwe wet is ingevoerd. Waarmee organisatie en college op een goede manier rechtmatigheidsverantwoording hebben kunnen afleggen.
	Financieel structureel evenwicht 2023, 2024 en 2025. Opdracht heroverwegingen ravijnjaren vanaf 2026.	Door de continue financiële onzekerheid is het niet voor één jaar, maar alle jaren nodig geweest om tot voorstellen te komen voor een structureel sluitende begroting. Voor 2026 en verder is wederom een opdracht uitgewerkt om langs een BOB-proces te komen tot structureel evenwicht. Hier wordt de o.a. met de auditcommissie verder over gesproken.
	Lisse 825 jaar	Het 825-jarig bestaan van de gemeente Lisse is groots gevierd met activiteiten waarbij verbinding centraal stond. Samen met verenigingen, inwoners en bedrijven zijn verschillende activiteiten georganiseerd.
	Opvang ontheemden Oekraïne	Met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne is ene grote stroom vluchtelingen op gang gekomen. Alle gemeenten kregen vanuit het Rijk een inspanningsverplichting voor het opvangen van ontheemden uit Oekraïne. Ook Lisse heeft hieraan voldaan.
	Uitvoering Spreidingswet	Op 1 februari 2024 is de spreidingswet in werking getreden. Alle gemeenten hebben een wettelijke taak om naar rato vluchtelingen op te vangen. Voor Lisse gaat het om 140 asielzoekers.
	Regionale samenwerking: Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek	De structuur voor de regionale samenwerking is gelegd. Door de intensieve samenwerking in de bollenstreek is onze regio een steeds sterkere speler binnen Holland Rijnland en de provincie. Dit helpt ons bij de financiering die nodig is voor de realisatie van grote projecten.

	Opgepakt	Toelichting
Ruimtelijk domein	Gebiedsvisie Rooversbroekpolder	Het proces om te komen tot een gebiedsvisie Rooverbroekpolder is onderhanden. Na een pas op de plaats wordt de gebiedsvisie in 2025 aangeboden aan de raad.
	Grachtbrug	Bij inspectie bleek de Grachtbrug niet meer toegankelijk voor zwaar verkeer. Er is een mooi participatietraject doorlopen om tot scenario's voor de Grachtbrug te komen.
	Fietstunnel	Dankzij de bestuurlijke en ambtelijke lobby is het gelukt om de provincie definitief te doen besluiten om de fietstunnel bij de Keukenhofdreef en N208 te realiseren.
	Warmte transitie	Afgelopen jaar is de ontwikkeling voor opwek warmte in stroomversnelling gekomen. Hieruit is de samenwerking aardwarmte Rijnland ontstaan. Dankzij de bestuurlijke en ambtelijke inzet is het realistischer dan ooit om tot een haalbaar alternatief te komen voor het gebruik van aardgas t.b.v. warmte.
Sociaal domein	Doorontwikkeling van de integrale toegang Voor Ieder 1	Na de start van Voor ieder 1 (enkele jaren geleden) hebben we het afgelopen jaar een evaluatie uitgevoerd op onder andere het construct en het functioneren. Dat heeft geleid tot een meerjarig transitieproces (met voorgenomen einddatum 1 juli 2025) en het herformuleren van een meerjarige opdracht. Daarnaast zijn we geconfronteerd met een complex BTW- vraagstuk.
	Evaluatie uitvoering Maatschappelijke Zorg ISD	Binnen de HLTN heeft er - vooruitlopend op landelijke wetgeving - een door-decentralisatie van de Maatschappelijke Zorg plaatsgevonden. De uitvoering in dit transitie- en transformatieproces heeft niet zonder problemen plaatsgevonden. Dit is aanleiding geweest voor een integrale evaluatie van de opdracht aan en uitvoering door de ISD. De evaluatieresultaten zullen in 2025 eventueel leiden tot diverse verbetermaatregelen.
	Nieuwe bezuinigingsopdracht WMO (ISD)	In navolging van de eerste bezuinigingsopdracht (in 2023) op gebied van de Wmo voorzieningen is er in 2024 een nieuw proces gestart voor een tweede bezuinigingsronde op het Wmo voorzieningenniveau. Dit heeft in 2024 beleid tot nieuwe bezuinigingsmaatregelen, die in 2025 operationeel worden.

Opgepakt

Inzet kostenbeheersing jeugdzorg

Implementatie van SPUK/GALA/IZA

Verkenning naar Brede Welzijnsorganisatie 0 tot 100

Toelichting

Net als bij de Wmo is het bij de Jeugdzorg (ook landelijk) nog steeds lastig om tot een vorm van kostenbeheersing te komen. Om die reden is er in 2024 in de HR-regio een bestuurlijke Taskforce gestart, die uiteindelijk moet resulteren in een pakket van fundamentele stelsel-/systeemwijzigingen, die tevens in de pas moeten lopen met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Hier zetten wij stevig op in. Naar verwachting zal hierover begin 2025 besluiten worden genomen.

Deze regelingen maken het mogelijk meer in samenhang in te zetten op preventie en de zorgtransformatie. Het gaat hierbij om bundeling van geldstromen. Op regionaal en lokaal niveau zijn er diverse activiteiten opgezet. Mooi voorbeeld lokaal is de recente aanstelling van de Vitaliteitsmanager op sportpark ter Specke.

De verkenning van Lisse en Hillegom naar de meerwaarde van één brede welzijnsorganisatie van 0 tot 100 jaar heeft geleid tot de keuze om het samengaan van de welzijnsorganisaties te implementeren.

Financiën

Bij het opstellen van het Raadsakkoord is ook het budget vastgesteld. Deze budgetten zien er als volgt uit:

Financiën Raadsakkoord	Bedrag		
a. Structurele budgetten strategische ambities	€	520.000	jaarlijks
b. Incidentele uitgaven tlv algemene reserve	€	2.000.000	totaal over de periode 2022-2026
c. Jaarlijks investeringskrediet	€	450.000	jaarlijks

a. Structurele budgetten

Structurele budgetten	2024	2025
Budget strategische ambities (KN2023)	520.000	520.000
Stelpost indexatie (Kadernota 2023)	13.000	13.000
Ten laste bij de 1e begrotingswijziging 2023	- 295.975	- 295.975
Vrijval 2e begrotingswijziging 2023	0	0
Correcties n.a.v. Begrotingswijziging HLTsamen	26	26
Uitvoeringskosten Mobiliteitsplan (Kadernota 2024)	- 75.000	- 75.000
Vrijval slotwijziging 2023	0	0
Indexatie begroting 2024	20.667	20.667
Uitbreiding MO uit stelpost (begroting 2024)	- 161.922	0
Subsidioloog te dekken uit extra inkomsten	22.360	22.360
Indexatie begroting 2025		7.587
Inzet restant budget t.b.v. Kadernota 2025		- 212.665
Totaal structureel budget	43.156	0

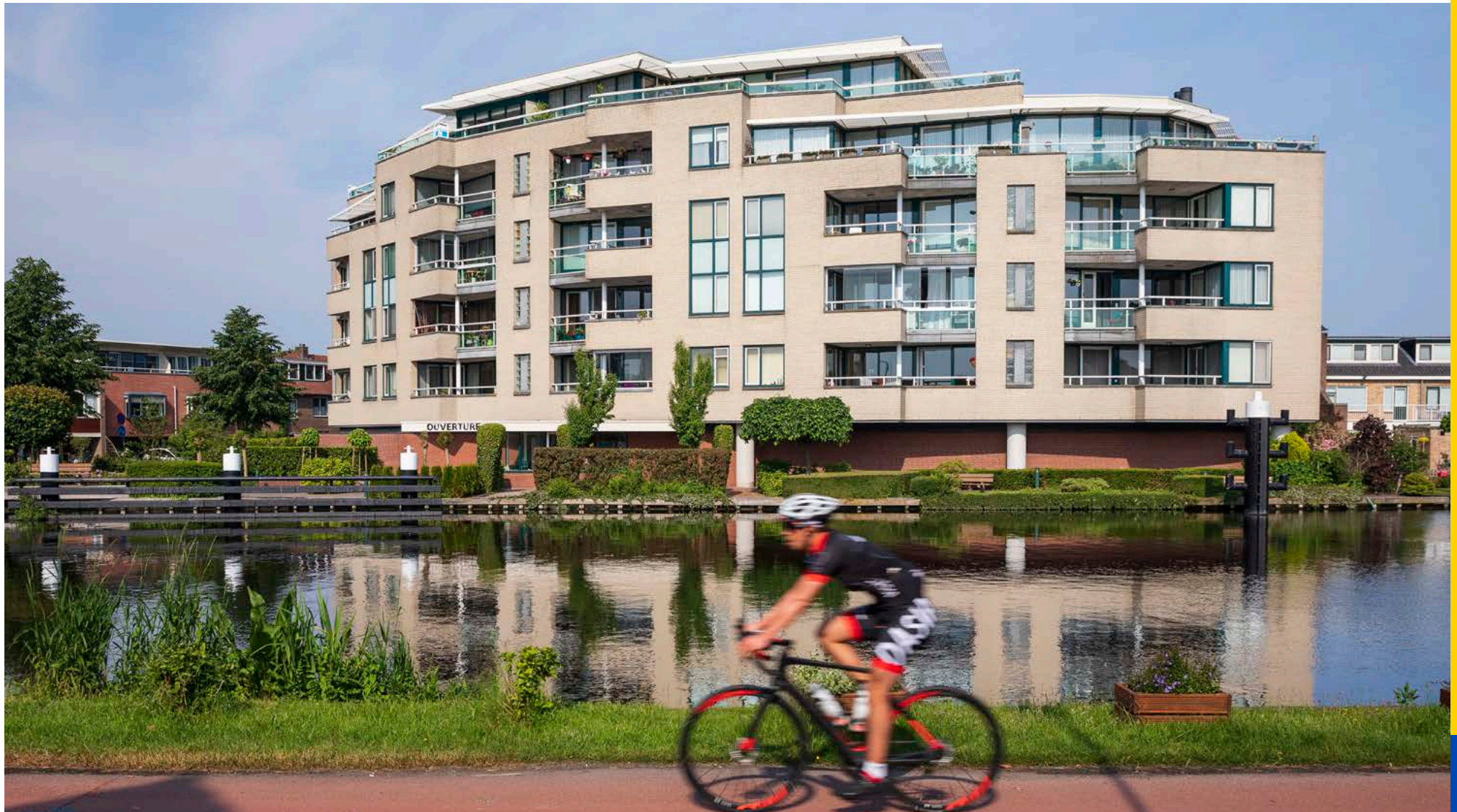
b. Incidentele uitgaven t.i.v. algemene reserve

Over de gehele raadsperiode 2022-2026 is € 2 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve. Per 1 december 2024 is er slechts € 407.963 van dit budget nodig geweest voor de diverse opdrachten. Dat is mede door werk met werk te maken en dus uren en kosten op te nemen in werkplannen en bestaande budgetten. Hieronder wordt weergegeven aan welke activiteiten en in welk jaar deze uitgaven hebben plaatsgevonden.

Incidentele budgetten	Rekening 2023	Begroting 2024	Realisatie 01-12-24
1 Actualisatie accommodatiebeleid en inventarisatie locatie buurtcentra	9.762	60.476	62.358
1 Stimuleren/ faciliteren inzet dementie-vriendelijke samenleving	0	25.000	18.355
1 Sturing op realisatie kostenbeheersing sociaal domein	47.000	0	0
1 Vernieuwing algemene subsidieverordening	30.000	0	0
Totaal programma 1. Samenleven	86.762	85.476	80.712
2 Participatief ontwikkeling en onderhoud duurzame inrichting openbare ruimte	36.218	50.000	0
2 Participatie bij integraal veiligheidsbeleid	7.743	2.257	1.862
2 Voorstel juridische mogelijkheden versnelling leegstaande panden derden	16.960	30.000	30.393
2 Onderzoek en proces BOB-model hoogbouw en gebiedsaanpak	60.000	0	0
2 Voorstel tijdelijke versnelling realisatie tijdelijke woningen	0	27.000	0
Totaal programma 2. Leefomgeving	120.922	109.257	32.255
3 Inhuur projectmanager centrumaanpak	21.032	78.968	19.810
3 Stimuleren innovatief en circulair ondernemerschap	0	33.334	6.380
3 Versterken van het beleidsveld Economie - Economische agenda D&B	24.000	0	0
3 Stimuleren recreatie en toerisme water	0	30.000	14.740
3 Uitvoering motie realisatie camperplaatsen	0	35.000	0
Totaal programma 3. Bereikbaarheid	45.032	177.302	40.930
4 Verbeteren fysieke bereikbaarheid en toegankelijkheid	1.350	48.650	0
Totaal programma 4. Bestuur en ondersteuning	1.350	48.650	0
Totaal incidentele uitgaven raadsperiode 2022 - 2026 (dekking AR)	254.066	420.685	153.897

c. Investeringskrediet

Tot op heden zijn er nog geen uitgaven gedaan die ten lasten komen van het investeringskrediet van € 450.000. Wel zijn er meerdere opdrachten in de uitwerking, die om investeringen zullen vragen. Bijvoorbeeld diverse infrastructurele en mobiliteitsopgaven (HOV, Grachtbrug) en de Centrumaanpak.

Samenvatting resultaten tussentijdse evaluatie Raadsakkoord

Bron: tussentijdse evaluatie raadsakkoord, maart 2024

Algemeen

We zijn nu 2 jaar onderweg met de uitvoering van het raadsakkoord. In het raadsakkoord heeft de raad aangegeven behoefte te hebben aan meer dialoog en debat met inwoners, belangenorganisaties en ondernemers. Om hierin te kunnen voorzien is besloten van twee naar een raadscommissie te gaan, minder lang stil te staan bij de samenwerkingsagenda, de focus te richten op de ontwikkelagenda om zo meer tijd vrij te maken voor gesprek en dialoog aan de voorkant van besluitvorming door middel van BOB-procedures en participatietrajecten.

In hoeverre zijn de doelen van het raadsakkoord bereikt (op schaal 1 tot 5)?

a. Meer naar buiten, vergroten externe oriëntatie:	2.16
b. Minder binnen vergaderen:	1.88
c. Minder tijd besteden aan samenwerkingsagenda:	2.47
d. Focus dialoog en debat richten op ontwikkelagenda:	2.47

Hoofdpijnen

1. Het is nog niet voldoende gelukt om als raad meer naar buiten te gaan en de externe oriëntatie van de raad te vergroten.
 - a. Er is nog niet op locatie vergaderd door de raad en de (beeldvormende) raadscommissie;
 - b. De vrijvallende uitloopavond is tot op heden niet benut voor werkbezoeken, e.d.
 - c. Met het politiek café wil de raad zelf bijdragen aan het vergroten van de externe oriëntatie. De samenwerking van de fracties wordt als positief ervaren.
2. Het is gelukt van twee raadscommissies van advies naar een algemene raadscommissie te gaan;
3. Het wordt als positief ervaren dat er in principe geen presentaties meer in de algemene raadscommissie worden gegeven.
4. Hoewel er minder tijd besteed wordt aan de samenwerkingsagenda, zou de focus van dialoog en debat nog meer moeten worden gericht op de ontwikkelagenda.
5. De eerste B van BOB draagt nog niet wezenlijk bij aan het vergroten van de externe oriëntatie van de raad.

Wat gaat goed?

1. Het is als prettig ervaren dat vlak na de verkiezingen de focus is gericht op overeenkomsten en op meer samenwerking tussen de politieke partijen. De uitstraling als één raad;
2. De nieuwe manier van werken vergroot de kennis van de raad.
3. Het blijkt door wijzigingen in de vergaderorde mogelijk te zijn om van twee naar één raadscommissie over te gaan.
4. Het lukt redelijk goed de presentaties van het college los te koppelen van de vergadering van de algemene raadscommissie.
5. Bij onderwerpen als de centrumaanpak, wonen, accommodatiebeleid is een positieve impuls gegeven aan contacten met verenigingen.
6. De manier waarop de MAG-avond is ingevuld wordt qua beeldvorming gezien als een stap in de goede richting: meer ruimte voor discussies, breder beeld, met vertegenwoordigers van bij het onderwerp betrokken organisaties. Hetzelfde geldt voor de centrumaanpak.

Wat kan beter?

1. Meer naar buiten/blik naar buiten richten: de raad komt nog te weinig in contact met inwoners. Dat moet georganiseerd worden. Er is meer aandacht nodig om instanties en inwoners te bewegen om met de raad in gesprek te gaan.
2. Het plannen van de uitvoering onderwerpen uit het raadsakkoord en het opvolging geven aan afspraken. De indruk bestaat dat de raad soms in de voorfase blijft hangen door een lange beeldvormende fase, zoals bij het accommodatiebeleid, en dat dit mogelijk leidt tot minder aandacht voor andere belangrijke zaken, zoals mobiliteit, parkeerbeleid en acties op gebied van laadpalen.
3. Er is nog veel controle nodig vanuit het college op de uitvoering van beeldvormende avonden: de raad zou daar meer samen in op kunnen trekken met het college.
4. Tot op heden zijn BOB-processen nog weinig toegepast. Bewoners en belangenorganisaties worden nog niet goed betrokken bij de discussies tijdens de beeldvorming of beeldvormende fase van een BOB-proces. Deze is nog veel op zenden gericht. De beeldvorming heeft daardoor nog weinig gebracht met betrekking tot het vergroten van de externe oriëntatie van de raad.
5. Meer invloed als raad op uitnodigingsbeleid: stakeholders worden geselecteerd en uitgenodigd door het college/ambtenaren. De raad zou daar meer zelf in willen sturen.
6. Raadsleden moeten wennen aan hun rol in de beeldvormende fase: luisteren, doorvragen. Het geven van politieke statements hoort in deze fase niet thuis.
7. Het is belangrijk bij het doorlopen van een BOB-proces de beeldvorming en oordeelsvorming uit elkaar te trekken. Het vergroot de kans dat hierdoor discussies zuiverder worden gevoerd.
8. Informeren en activeren van bewoners om aanwezig te zijn bij beeldvormende avonden.

9. Kritisch kijken naar toepassing BOB-proces. Niet iedere onderwerp dat in het raadsakkoord is benoemd leent zich voor een BOB-aanpak.

Wat staat ons te doen de komende twee jaar (volgens raadsleden)?

1. Beter plannen.
2. Ambtenarencapaciteit vrijmaken voor uitvoering van de ontwikkelagenda van het Raadsakkoord.
3. Daadwerkelijk uitvoering geven aan het meer naar buiten gaan van de raad door:
 - a. Vier uitloopavonden van de algemene raadscommissie per jaar vrij te spelen voor een activiteit van de raad buiten de deur. Wijkbezoeken en werkbezoeken organiseren. Dat zou in de jaarkalender kunnen worden gereserveerd;
 - b. Op locatie vergaderen van raad en (beeldvormende) raadscommissies: kies jaarlijks een of twee onderwerpen (uit het raadsakkoord), waarbij de BOB-methode wordt toegepast of die vanuit de participatie-agenda (Bejaardenhuis 2.0) interessant zijn om op locatie te vergaderen;
 - c. Politiek café voortzetten en evalueren.
4. Sturen op planning en inrichting BOB-processen in het presidium via de RAP, startnotities waarin het gehele proces wordt uitgelijnd en per fase in detail wordt beschreven in agenderingsvoorstellen (inhoud, vorm, locatie, uitnodigingsbeleid).
5. Meer grip op het uitnodigingsbeleid raad: opnemen in het agenderingsvoorstel en vaststellen in het presidium en dat combineren met een actief aanschrijvingsbeleid van stakeholders.
6. Beter naar buiten communiceren. Door inzet raadscommunicatie meer bekendheid geven aan beeldvormende trajecten bij inwoners van Lisse.

Wat kan een raadslid doen?

1. Aandacht vragen voor de uitvoering van onderwerpen uit het raadsakkoord, i.h.b. de ontwikkelagenda.
2. Coöperatieve en constructieve houding in (beeldvormende) raadscommissie en raad: meedenken, ideeën aandragen en blijven attenderen.
3. BOB ook zelf toepassen: luisteren, afwegen en mening vormen, bespreken en besluiten.
4. Bijwonen van informatiebijeenkomsten die worden georganiseerd door het college en luisteren naar de input van inwoners en ondernemers.
5. Rolneming raadsleden: Zelf een raadsinitiatief starten (voorbeeld politiek café).

Tussentijdse evaluatie Raadsakkoord

2022 - 2026